

NÁMSVERSBEKKIR FYRIR NEMENDUR MEÐ ADHD OG MARGÞÆTTAN VANDA

EFNISYFIRLIT

Efnisyfirlit	1
Inngangur	1
Markmið	1
Samstarfsaðilar	2
Nemendur í Námsversbökkjunum.....	3
Framkvæmd	4
Mat á verkefninu	7
Niðurlag	11
Viðhengi 1.	13
Viðhengi 2.	14
Viðhengi 3.	15

INNGANGUR

Skólaárið 2010-2011 voru starfræktir tveir fámennir bekkir í Garðaskóla í þeim tilgangi að koma til móts við þarfir nemenda með ADHD greiningar og margþættan vanda. Í þessari skýrslu verður gerð grein fyrir þessu tilraunaverkefni sem var að hluta fjármagnað með styrk frá Félagsmálaráðuneytinu.

MARKMIÐ

Á undanförunum árum hefur mikið áunnist í að skilgreina og útskýra hvað ADHD er, hvaða áhrif það hefur á líf fólks og hvernig best sé að koma til móts við þarfir einstaklinga með ADHD. Í skýrslu Félags- og tryggingamálaráðuneytisins um hvernig bæta megi þjónustu við börn og unglinga með ADHD segir:

ADHD er alþjóðlega viðurkennd röskun á taugabroska sem kemur fram sem frávík í athygli, virkni og sjálfstjórn sem eru það mikil að þau valda einstaklingnum, fjölskyldu hans og umhverfi viðtækum og langvinnnum vanda. Þótt ADHD birtist á barnsaldri nær vandinn oft til fullorðinsára og hamlar

viðkomandi að ná þeim árangri í námi, starfi og einkalífi sem annars væri. Heitið „ADHD“ hefur fest sig í sessi víða um heim sem meginhugtak yfir þennan hóp.¹

Í Garðaskóla er starfsfólk meðvitað um þarfir nemenda með athyglisbrest og ofvirkni og hugar vel að því hvaða námsumhverfi hentar þessum nemendum til að ná árangri og líða vel í skólanum. Nemendurnir eiga erfitt með að sitja lengi við bóklega vinnu og skipuleggja vinnuna sína. Þeir lenda oft í samskiptaerfiðleikum og líður illa vegna þess. Nemendur með ADHD vinna oft betur fyrri part dags en eiga erfitt með að halda út tvöfaldar kennslustundir og langan skóladag. Þeir trufla aðra nemendur og fá neikvæða athygli vegna þessa. Þetta veldur þeim vanlíðan og þeir eru líklegir til að hafa neikvæða sjálfsmynd. Hjá mörgum nemendum er augljóst að í stórum hópi ná þeir ekki að tileinka sér námsefni og ná þeim námsárangri sem þeir gætu náð við aðstæður sem henta þeim betur.

Í greiningum einstaklinga með ADHD kemur ítrekað fram að þeim henti að vinna í litlum hópum, í stuttum lotum og að fást við vel afmörkuð og skilgreind verkefni sem þeir sjá fyrir endann á. Slíkt námsumhverfi er hins vegar ekki auðfundið í skólakerfi sem byggir í megindráttum á því að kennari vinni með 20-28 nemenda hópa í 40 eða 80 mínútna vinnulotum. Í þessu þróunarverkefni er ætlunin hins vegar að skapa ákveðnum hópi nemenda með ADHD greiningar og margþættan vanda námsumhverfi sem nálgast betur það sem greiningaraðilar mæla með.

Markmið verkefnisins er að koma til móts við náms- og félagslegar þarfir nemenda með ADHD og/eða margþættan vanda í Garðaskóla með því að:

- hámarka skólasókn nemenda og lágmarka áhættuhegðun.
- tryggja samfellu í námi nemenda.
- búa nemendum öruggt athvarf í skólanum.
- auka við og flétta þjónustu sérfræðiaðila s.s. unglingaráðgjafa, iðjuþjálfara, sálfræðinga og félagsráðgjafa inn í stundaskrá nemenda.

SAMSTARFSADILAR

Verkefnið fór fram í Garðaskóla sem er 400 nemenda unglingastígs skóli.² Skólinn er byggður upp sem faggreinaskóli þar sem nemendur hafa svigrúm til að komast eins langt í námi og þeir hafa getu til og áhuga á. Fjölmargir nemendur klára einn eða fleiri áfanga á framhaldsskólastigi fyrir útskrift úr 10. bekk. Nemendur sem þurfa og vilja stuðning við nám fá hann í námsveri skólans og er slíkur stuðningur skipulagður í stærri eða minni einingum eins og hentar hverju sinni. Í skólanum er hefð fyrir því að reka litla námsversbekki (sérdeildir) til að mæta þörfum ákveðinna nemendahópa. Það hefur verið misjafnt milli ára hver tilgangur slíkra bekkja hefur verið. Annars vegar hafa þeir verið

¹ Félags- og tryggingamálaráðuneytið. (2008). *Skýrsla nefndar um hvernig bæta megi þjónustu við börn og unglunga með athyglisbrest og ofvirkni (ADHD) og skyldar raskanir*. <http://www.velferdarraduneyti.is/media/acrobat-skjol/ADHDskyrslaApril2008.pdf>. Sótt á vefinn 28.06.2011.

² *Heimasíða Garðaskóla*. (2011). <http://www.gardaskoli.is/>. Sótt á vefinn 28.06.2011.

settir upp til að mæta þörfum nemenda sem hafa litla getu til bóknáms og hins vegar til að mæta þörfum nemenda sem glíma við félagslega, tilfinningalega eða hegðunarlega erfiðleika.

Í Garðaskóla hélt teymi starfsfólks utan um skipulag og framkvæmd þessa þróunarverkefnis. Teymið var skipað náms- og starfsráðgjöfum og deildarstjórum skólans og var skólastjóri því til stuðnings. Ábyrgðaraðilar verkefnisins innan skólans voru Ragnar Gíslason skólastjóri og Brynhildur Sigurðardóttir, deildarstjóri námsvers. Teymið valdi kennara og nemendur til þátttöku í námsversbekkjunum.

Auk starfsfólks Garðaskóla komu aðrir sérfræðingar að starfi námsversbekkjanna með ráðgjöf um málefni einstakra nemenda og vinnulag í bekkjunum. Starfsfólk félagsmiðstöðvarinnar Garðalundar bauð nemendur í litlu bekkjunum velkomna í vetrarstarfið eins og aðra nemendur og studdi sérstaklega við nokkra nemendur. Félagráðgjafarnir Margrét Hjaltested og Anna Karin Júlíussen frá félagsþjónustu Garðabæjar voru í reglulegum samskiptum við teymið vegna þriggja nemenda. Brynjólfur G. Brynjólfsson skólasálfræðingur vann að greiningum fyrir nokkra af nemendum. Skóladeild Garðabæjar og Barna- og unglíngageðdeild Landspítalans (BUGL) komu að máli eins nemanda. Auk funda um málefni einstakra nemenda hittu þessir ráðgjafar Garðaskólateymið á fundum nemendaverndarráðs sem haldnir voru hálfsmánaðarlega.

NEMENDUR Í NÁMSVERSBEEKKJUNUM

Alls nutu 16 nemendur í Garðaskóla þeirrar þjónustu sem sett var upp með námsversbekkjunum í 9. og 10. bekk að meira eða minna leyti. Af þessum nemendum nýttu 12 alla þá þjónustu sem var í boði nánast allan veturinn en 4 nemendur nýttu þjónustuna hluta vetrar en prófuðu líka að vera í almenna kerfinu.

Í ágúst 2011 var 6 nemendum í 10. bekk boðin staða í námsversbekk. Tveir höfnuðu alveg boðinu af því að þeir vildu frekar vera í almenna kerfinu og höfðu áhyggjur af stimplun sem gæti fylgt því að vera í litlum bekk. Einn af þessum upphafshópi prófaði um miðja haustönn að skipta um hópa og stundaskrá og vera í almenna kerfinu. Þessi nemandi skipti fljótlega tilbaka í námsversbekkinn því hann fann að þar gat hann einbeitt sér betur að náminu. Þegar leið á haustönnina var fjórum nemendum í viðbót boðið inn í námsversbekkinn. Þrír af þessum nemendum þáðu boðið að fullu og voru í bekknum það sem eftir var skólaársins. Fjórdi nemandinn tók ákveðin fög með bekknum hluta úr vetri en var að öðru leyti í almenna kerfinu.

Í 9. bekkjar hópnum hófu 7 nemendur nám í ágúst 2011. Af þessum hópi hættu tveir í námsversbekknum um áramót og fóru út í almenna kerfið, annar að fullu en hinn að hluta til og var áfram í umsjón og tveimur námsgreinum með litla bekknum. Áttunda nemandanum var boðið í námsversbekkinn um miðja haustönn og var í bekknum það sem eftir lifði skólaársins.

FRAMKVÆMD

Framkvæmd verkefnisins fylgdi í stórum dráttum þeirri áætlun sem gerð var vorið 2010. Teymið fundaði að jafnaði mánaðarlega, oftár í byrjun skólaárs. Meðlimir þess sáu um stundaskrárgerð, að gera samkomulag við nemendur, foreldra og starfsmenn og annað sem laut að því að koma starfi námsversbökkjanna af stað um leið og öðru skólastarfi. Eftir að kennsla hófst báru kennarar hitann og þungann af verkefninu en deildarstjórar og náms- og starfsráðgjafar komu að vinnu hópanna og einstakra nemenda þegar þörf var á t.d. vegna samskiptaerfiðleika eða stundatöflubreytinga.

Stundaskrárgerð

Undirbúningur verkefnisins hófst vorið 2010. Deildarstjóri námsvers skilgreindi tímamagnið sem nýta átti til verkefnisins. Um var að ræða 13 kennslustundir á viku sem greiddar voru með styrknum frá Félagsmálaráðuneytinu og 33 kennslustundir á viku sem teknar voru úr sérkennslukvóta Garðaskóla. Ákveðið var að hafa einn lítinn hóp í 9. bekk og annan í 10. bekk og að nemendur yrðu 6-7 í hvorum bekk. Í litla bekknum yrðu kenndar kjarnagreinar (íslenska, danska, enska og stærðfræði) og auk þess fékk 10. bekkurinn tíma í samfélagsfræði og náms- og starfsfræðslu. Nemendur tóku val og aðrar námsgreinar úti í almennum hópum og nokkrir nemendur voru með undanþágur frá einni eða fleiri námsgrein (t.d. dönsku, náttúrufræði, sundi) til að geta nýtt kraftana betur í að byggja sterkan grunn. Reynt var að skipuleggja stundaskrá nemenda þannig að skóladagurinn væri samfelldur og ekki of langur. Þetta reyndist erfitt, sérstaklega fyrir 10. bekkina sem voru sumir í valfögum sem röðuðust í síðustu kennslustundir skóladagsins. Stundaskrár tóku af ýmsum ástæðum breytingum langt fram á haust. Sumir nemendur vildu prófa að vera minna í litla bekknum til að byrja með og meira í almenna kerfinu en fyrir jól voru þeir flestir komnir alfarið í litla bekkinn.

Starfsmenn

Deildarstjóri námsvers og aðstoðarskólastjóri sömdu við tiltekna kennara um aðkomu að verkefninu. Þessir kennarar voru valdir með það í huga að þeir hefðu áhuga á verkefninu, hefðu skapferli sem hentaði í samstarf við nemendur með ADHD og reynslu í að kenna litlum hópum með sérþarfir. Kennurum var sagt að þeir fengju fræðslu um ADHD og kennslu nemenda með ADHD í upphafi skólaárs og að þeir hefðu fullan stuðning frá stjórnendum skólans við framkvæmd kennslu og úrvinnslu mála. Hvor bekkur fékk sérstakan umsjónarkennara. Deildarstjóri námsvers var í upphafi umsjónarkennari 9. bekkjar hópsins en hætti því um mitt haust vegna anna og stærðfræðikennari bekkjarins tók við því hlutverki.

Nemendur

Deildarstjórar árganga skilgreindu hvaða nemendur ættu rétt á úrræði vegna ADHD og/eða margþættis vanda. Þessum nemendum var raðað í forgangsröð og byrjað að ræða möguleikann við þá og foreldra þeirra. Þessi forvinna var að vori langt komin fyrir hópinn sem var að fara í 10. bekk en styttra komin fyrir yngri nemendurna. Endanleg ákvörðun um hvernig bekkirnir yrðu mannaðir var tekin í ágúst 2010. Flestir nemendur voru samstarfsfúsir og þakklátir fyrir tilboðið um að vera í litlum bekk. Einn nemandi í 10. bekk var ósáttur en lét þó til leiðast og foreldrar eins nemandi í 9. bekk höfðu efasemdir vegna þess að þeir höfðu áhyggjur af námsframvindu barnsins síns. Í samtölum við nemendur og foreldra var lögð áhersla á að það væru ákveðin forréttindi að fá að vera með í þessu tilraunaverkefni. Einnig að lögð yrði áhersla á að starfa á jákvæðum og uppbyggilegum nótum, að krafa yrði gerð um að nemendur fengju verkefni við hæfi og stefndu langt í náminu og að kennararnir hefðu góða reynslu í að vinna með nemendum sem glímdu við einbeitingarerfiðleika. Öllum nemendum var gerð grein fyrir því að þeir yrðu að nýta þetta tækifæri vel ellegar fara út í almenna

kerfið. Raunin varð sú að fimm nemenda hópur í hvorum árgangi myndaði kjarna í bekkjunum sem hélst allt skólaárið og í báðum bekkjunum voru 1-2 nemendur tímabundið innanborðs en að öðru leyti úti í almenna hópakerfi skólans.

Nemendur bekkjanna áttu það allir sameiginlegt að telja sjálfa sig glíma við umtalsverða einbeitingarferfiðleika. Um helmingur nemendanna var með greiningar um athyglisbrest og/eða ofvirkni, hluti af þeim sem ekki voru með greiningar voru á biðlista hjá skólasálfræðingi vegna þessa. Einn nemandi var ekki í neinu greiningarferli vegna þess að foreldrum hugnaðist það ekki. Í 10. bekknum voru 3-4 strákar og 3-4 stelpur en í 9. bekknum voru 4-6 strákar og 1 stelpa.

Samstarf við sérfræðiaðila

Þegar sótt var um styrki til þróunarverkefnisins var hugmyndin hjá stjórnunarteymi verkefnisins að fá peninga til að kosta samstarf við sérfræðinga utan skólans og þess stuðningsnets sem Garðabær veitir. Þegar ljóst var að við hefðum ekki fjármagn í alla þá verkþætti sem við höfðum skilgreint ákvað teymið að nýta peningana til kennslu í bekkjunum þ.e. þann þátt sem stæði nemendunum næst í daglegu skólastarfi. Því varð ekki úr að skólinn þróaði leiðir til að virkja utanaðkomandi stuðning inn í skólastarfið eins og hugmyndir voru um.

Námskeið fyrir kennara

Á skipulagsdögum í ágúst 2011 var væntanlegum kennurum námsversbekkjanna boðið á námskeið um ADHD og kennslu nemenda með ADHD greiningar. Ingibjörg Anna Arnarsdóttir deildarstjóri 10. bekkjar og Auður Sigurðardóttir náms- og starfsráðgjafi kynntu hugmyndina að baki bekkjunum fyrir kennarahópnum og fræddu þá um góð vinnubrögð í hópi af þessu tagi. Á námskeiðinu skapaðist mikil umræða og ljóst var að sumir kennararnir höfðu áhyggjur af verkefninu og vinnunni sinni. Meðal kennara heyrðist sú skoðun að óskynsamlegt væri að safna nemendum af þessu tagi saman í litla bekki, það væri bara til að stimpla þá sem öðruvísi og hefta framgang þeirra í námi og félagslífi. Aðrir kennarar voru spenntir fyrir verkefninu en höfðu áhyggjur af því að vera ekki nógu vel undirbúnir og að þekka ekki nógu vel hvernig best væri að vinna með einstaka nemendur og hóp af þessu tagi. Þriðji hópur kennara var áhyggjulaus gagnvart því sem framundan var og leit á verkefnið sem skemmtilega áskorun.

10. bekkur – gangur mála

Þegar skólastarf var komið af stað varð fljótlega ljóst að 10. bekkurinn gekk mjög vel. Þrjár stelpur og einn strákur mynduðu bekkinn í upphafi og þau áttu það sameiginlegt að glíma við athyglisbrest en hafa hvorki mikil ofvirknieinkenni né önnur frávik. Nemendurnir voru að mestu leyti sáttir en örlítið bar á áhyggjum þeirra af því að vera stimpluð „sér“ í skólanum. Nemendum leið samt vel í bekknum og voru ánægðir með kennarana sína. Kennurum gekk vel að átta sig á þörfum nemenda og fylgja kennsluáætlunum eins og í öðrum hópum í skólanum. Bekkurinn var ekki sáttur við heimastofuna sína þar sem öll kennsla í litla bekknum fór fram. Deildarstjóri 10. bekkjar kom að því máli og aðstoðaði nemendurna og umsjónarkennara að innrétta stofuna þannig að nemendur væru sáttari. Nemendur höfðu ákveðið svigrúm til að vera í stofunni sinni í frímínútum en þetta kom ekki í veg fyrir að þeir ættu eðlileg samskipti við aðra nemendur í skólanum. Báðir námsversbakkirnir fengu á sig orð fyrir að vera forréttindabekkir en aðrir nemendur ræddu það ekki á neikvæðan hátt heldur frekar af löngun til að hafa sama svigrúm. Í 10. bekknum gekk skólastarfið vel bróðurpartinn úr haustönninni en þá fór að bera á samskiptaerfiðleikum milli nemenda í bekknum. Eftir því sem leið á haustið fjölgaði nemendum í bekknum úr fjórum í sjö. Strákum fjölgaði og það hafði jákvæð áhrif. Við stækkun bekkjarins fór samt að bera meira á neikvæðni gagnvart skólastarfinu og samskipti innan bekkjarins urðu erfiðari. Deildarstjóri 10. bekkjar aðstoðaði umsjónarkenna við að leysa erfiðustu samskiptamálin sem upp

komu. Kennurum reyndist smám saman erfiðara að halda áhuga nemenda og að viðhalda vinnuanda. Að mestu leyti var samt góður vinnufriður og nemendur sinntu námi sínu ágætlega. Um áramót var skipt um einn kennara í bekknum vegna þess að einn af upphaflegu kennurunum taldi sér ekki lengur fært að vinna með hópnum. Nýr kennari gerði ákveðnar breytingar á kennslunni í anda þess sem sá kennari er vanur og nemendur voru sáttir við breytinguna.

9. bekkur – gangur mála

Starfið í 9. bekknum þróaðist á talsvert annan hátt en hjá eldri nemendunum. Þessi námsversbækkur var að ýmsu leyti flóknari því nemendur voru ólíkari innbyrðis og um helmingur nemenda var með umtalsverðar áskoranir til viðbótar við ADHD greininguna sína. Í bekknum voru 7 nemendur og helmingur þeirra sýndi umtalsverð ofvirknieinkenni til viðbótar við athyglisbrestinn. Í bekknum voru nemendur sem áttu mjög erfitt með lestur og bóknám og einnig greiningar um ódæmigerða einhverfu. Það var aðeins ein stelpa í bekknum en kynjahlutfallið var aldrei vandamál því hún átti góða vini í hópnum. Frá fyrsta kennsludegi var ljóst að það yrði heilmikil áskorun fyrir kennara að halda nemendum hópsins að vinnu. Gífurleg breidd var í námsgetu nemenda í öllum greinum, óróleiki og truflun í bekknum mjög mikil, og árekstrar milli nemenda innbyrðis og nemenda og kennara voru stöðugt í gangi. Umgengni um heimastofu bekkjarins var mjög slæm. Kennurum gekk misvel að taka á þessari stöðu og kölluðu eftir stuðningi. Deildarstjóri námsvers hélt utan um mál ákveðinna nemenda og tók þá í viðtal þegar hegðun keyrði úr hófi inni í kennslustundum. Deildarstjóri 9. bekkjar og skólastjóri komu einnig að málum nokkurra nemenda og veittu þannig mikilvægt aðhald. Stærðfræðikennarinn sem líka var umsjónarkennari náði mjög góðu sambandi við alla í bekknum og átti gott samstarf við foreldra. Á haustönn funduðu allir kennarar bekkjarins reglulega til að bera saman bækur sínar, samræma vinnubrögð og skilgreina úrræði. Stundum voru þessir fundir mikilvægur vettvangur fyrir kennarana til að létta af sér áhyggjum og erfiðleikum í vinnunni með námsversbækkinn. Mikill tími fór í það hjá kennurum að skilgreina einstaklingsnámskrár nemendanna í hópnum, finna námsefni við hæfi og fá nemendur í samstarf og vinnu. Framan af hausti höfðu margir í kennarahópnum áhyggjur af því að bekkurinn væri vonlaust verkefni. Í desember fóru ákveðnir nemendur úr hópnum í leyfi frá Garðaskóla og sóttu meðferðarúrræði hjá öðrum stofnunum. Í upphafi vorannar fór svo loksins að rofa til. Allir nemendur bekkjarins komu mun jákvæðari og einbeittari aftur til skólans, sinntu náminu betur og voru almennt ánægðir með bekkinn. Ákveðnir nemendur áttu stöðugt í samskiptaerfiðleikum en nú var hægt að taka á því sem afmörkuðum vanda og það bar árangur þannig að vinnufriður varð almennt góður. Nemendur vöndust því að vera með ólíkt námsefni og námsmat í gangi í hópnum og hver og einn fór smám saman að sinna námi sínu betur. Allir kennarar fundu framfarir hjá hópnum og voru ánægðir með þær að mestu leyti. Eftir því sem leið á vorið var ljóst að námsversbækkurinn hentaði nemendunum mjög vel. Flestir nemendur fóru að ná betri árangri í námi en áður og þeir kunnu sjálfir mjög vel að meta það. Foreldrar nemenda höfðu af og til samband við umsjónarkennara og deildarstjóra námsvers og lýstu ánægju sinni með stöðuna og vinnuna í bekknum.

Mat og frágangur

Í maí aflaði stjórnunarteymi verkefnisins gagna frá nemendum, foreldrum og starfsmönnum til að meta árangurinn. Deildarstjóri námsvers lauk skýrslugerð í byrjun júlí 2011 og þar með var lokið þeim verkþáttum sem skilgreindir höfðu verið.

MAT Á VERKEFNINU

Í maí 2011 skiptu meðlimir stjórnunarteymisins með sér verkum til að afla upplýsinga og álits frá þeim nemendum, foreldrum og starfsmönnum sem komu að verkefninu. Teymið skilgreindi spurningar sem leggja átti fyrir hópana og má sjá spurningalistana í viðhengjum 1, 2 og 3. Nemendur skiluðu skriflegu matsblaði og fóru í viðtöl til námsráðgjafa, foreldrar voru teknir í símaviðtöl af deildarstjórum árganga og deildarstjóri námsvers lagði skriflegt matsblað fyrir starfsmenn. Í spurningalistum til allra aðila var lögð áhersla á að kalla eftir áliti á því hvort og hvernig verkefnið hefði náð þeim markmiðum sem skilgreind voru í upphafi. Spurt var um kosti og galla námsversbekkjana, ástundun nemenda og skólasókn, líðan þeirra í skólanum og viðhorf til náms og skólastarfs. Starfsmenn voru auk þessa beðnir um að útskýra sín viðhorf til verkefnisins og starfsins í bekkjunum, hvað þeim hefði gengið vel og illa og hvort þeir hefðu fengið viðunandi stuðning við starf sitt með bekkjunum.

Svör bárust frá:

- foreldrum 5 nemenda í 9. bekk og foreldrum 7 nemenda í 10. bekk
- 7 nemendum í 9. bekk og 7 nemendum í 10. bekk
- 11 starfsmönnum (3 kenndu í báðum bekkjunum, 2 kenndu bara í 9. bekk, 4 kenndu bara í 10. bekk).

Megin niðurstaðan var að allir aðilar voru ánægðir með námsversbekkina og fannst þeir þjóna þeim tilgangi sem skilgreindur hafði verið. Hér verður gerð grein fyrir áliti nemenda, foreldra og starfsmanna á því hvort tækifærið í námsversbökknum hafi haft áhrif á nokkra megin þætti.

Mætingar og ástundun nemenda

Nemendur í 9. bekknum álitu allir að mætingar þeirra hafi verið betri eða svipaðar þennan vetur en áður. Foreldrar voru sammála þessu með einni undantekningu sem var móðir stráks sem sagði: „Skólasóknin hefur breyst til hins verra, hann sýnir meira kæruleysi, sérstaklega í íþróttum.“ Umsjónarkennari bekkjarins dró stöðuna ágætlega saman þegar hann sagði: „Flest mættu ekki vel í 8. bekk og sum þeirra voru frá skóla langtímum saman. Mætingareinkunnir þeirra á vorönninni núna eru hins vegar á bilinu 5-10. Þrír af nemendum voru með 10 í mætingareinkunn og meðaltalið er um 8.“

Nemendur og foreldrar í 10. bekknum sáu ekki jafn afgerandi framfarir í mætingum og ástundun nemenda. Helmingur nemenda í hópnum (3 af 7) töldu mætingar sínar svipaðar og fyrri ár og einn nemandi taldi mætingar sínar verri. Foreldrar þess nemanda og mætingaskráning skólans studdu þetta. Þrír nemendur í hópnum töldu samt mætingar og ástundun hafa tekið framförum hjá sér en þeir voru ekki sammála um hvort það væri litla bekknum að þakka eða eigin átaki. Umsjónarkennari bekkjarins taldi mætingar flestra nemenda hafa lagast eftir því sem leið á veturinn og sagði „Nemendur hafa mætt betur en þeir hafa gert áður. Þeir hafa fengið meiri athygli en þeir hefðu fengið í stærri bekk og ég held að flestir þessara nemenda þurfi þess.“ Annar kennari sagðist sjá „að það var ákveðið aðhald innan hópsins þ.e. ef einhver mætti illa þá var það rætt eins og allt annað milli himins og jarðar.“

Líðan nemenda og samskipti

Foreldrar tóku undantekningarlaust fram að barninu þeirra hafi liðið betur í skólanum í vetur heldur en fyrri ár. Þeim fannst skólaárið hafa gengið mjög vel og voru þakklátir fyrir þann stuðning sem námsversbekkurinn veitti barninu þeirra. Foreldri stráks í 9. bekknum sagði t.d.: „Veturinn hefur gengið rosalega vel. Hann fékk meiri aðstoð og ég hef ekkert út á þetta úrræði að setja.“ Foreldri

annars nemanda í bekknu sagði: „Það var svo gott utanumhald. Það skipti máli fyrir X og líka fyrir mig. Það var mjög gott að geta hitt ykkur [starfsfólkið] reglulega til að samræma utanumhald og aðgerðir.“ Foreldri stúlku í 10. bekk sagði: „Þvílík breyting á einu barni, alveg stórkostleg. Veturinn var miklu betri en í fyrra.“ Foreldri stráks í 10. bekk útskýrði að „þetta gekk betur en í fyrra, hann er rólegri og tekur meira tali.“

Nemendurnir sjálfir sjá ekki allir jafn afgerandi framfarir í líðan sinni og viðhorfum og foreldrarnir en segja samt flestir (7 af 14 úr báðum bekkjunum) að þeim hafi liðið „vel“, „ágætlega“ eða „mjög vel“. Þrír til viðbótar segja að sér hafi stundum liðið vel og stundum illa, líðanin hafi verið misjöfn. Það er bara einn nemandi í hópnum sem segir beinlínis að sér hafi liðið illa í vetur. Hann útskýrir það þannig: „Ég þoli stundum [hina í bekknum] og kennarana.“ Það sem nemendur kvarta helst yfir varðar samskiptin í bekkjunum. Í 10. bekknum var greinilega ákveðin neikvæðni í gangi og þegar nemendur voru spurðir um hvað hefði mátt ganga betur í bekknum í vetur þá tala 5 af 7 nemendum um að það hefði mátt vera betri og jákvæðari mórall í hópnum: „það mætti vera betra andrúmsloft hérna inni, þá meina ég að fólk sé ekki svona neikvætt.“ Umsjónarkennari bekkjarins lýsti þessu svona: „Það hefði mátt ganga betur að hrista hópinn saman. En þetta eru mjög ólíkir krakkar og hafa engan áhuga á því að umgangast hvert annað fyrir utan skólann. Það hafa komið upp leiðindi milli [nemenda] í bekknum, nándin stundum verið of mikil í svona litlum hópi.“ Þrátt fyrir þetta neikvæða andrúmsloft þá bendir einn kennarinn á að „það mátti sjá væntumþykju ef eitthvað kom upp á. Ef nemandi bar upp eitthvert vandamál þá var auðvelt að ræða það og fá skoðanir og ráðleggingar til handa þeim er bar upp vandamálið. Það myndaðist ákveðin samheldni í hópnum.“

Í 9. bekknum var greinilegt af umsögnum nemenda að ákveðnir nemendur í bekknum urðu fyrir neikvæðu áreiti í bekknum. Einn nemandi segir að „það eina neikvæða við bekkinn er að það er alltaf verið að áreita mig, aðallega tveir af strákunum, hinir eru finir við mig.“ Þeir nemendur sem voru gerendur í áreitinu vörpuðu hins vegar ábyrgðinni frá sér með því að segjast ekki vilja hafa aðra nemendur í bekknum. Reynsla starfsmanna yfir veturinn og umsagnir þeirra í lokin staðfestu þessi neikvæðu samskipti innan hópsins. Umsjónarkennarinn í 9. bekk sagði „Það má auðvitað setja spurningamerki við það hvort rétt sé að safna saman í hóp [nemendum sem glímdu við alls konar erfiðleika] í 8. bekk. Þó held ég að þetta hafi nú gengið furðanlega vel á heildina litið. Auðvitað hafa orðið árekstrar á milli einstakra nemenda sem þá hefur verið reynt að vinna með jafnóðum. Oft tókst það vel en kannski ekki við því að búast að hægt sé að búa til „ljúfa samfellu“ í hópi eins og hér um ræðir. Sennilega hefðu þessir sömu einstaklingar valdið togstreitu og uppákomum í öðrum námshópum líka.“ Annar kennari hópsins bætir við „ég var mun fljótari að kynnast þessum nemendum en öðrum og því fljót að sjá hvernig þeim leið og þá annað hvort ræða það við þau eða koma því áleiðis til annarra í þeirra teymi.“

Einn starfsmaður sagði í mati sínu á verkefninu að „það er hættu á því að nemendur einangrist félagslega þegar þeir eru í svona litlum bekk í svona stórum skóla“ og annar starfsmaður útskýrði að „þar sem ADHD börn eiga oft við samskiptavanda að stríða þá finnst mér mjög varhugavert að setja þau svona saman í hóp án þess að vinna sérstaklega með ADHD-ið.“ Foreldri eins nemanda í 9. bekk bendir á að: „Félagslega náði X ekki vinatengslum við hina drengina í hópnum. En X hefur samt liðið vel eins og öll fyrri ár.“ Nemendurnir í 9. bekknum voru sjálfir sáttir við félagslega stöðu sína innan námsversbökkjarins og einn strákurinn sagði: „já, [ég er sáttur við félagslega stöðu mína eftir veturinn]. Ég er búinn að eignast fleiri vini.“ Nemendur í þessum bekk fengu ekki á sig neikvæða stimplun frá öðrum nemendum skólans vegna þess að þeir væru í bekknum en þeir fundu fyrir því að aðrir nemendur væru afbrýðisamir vegna ákveðinna forréttinda sem námsversbökkurinn hafði, t.d. að fá meiri/betri kennslu vegna þess að það væru alltaf svo fáir nemendur í tímum. Einn nemandi benti á

að „þegar við fáum 10 á einhverju prófi þá eru einhverjir utan bekkjarins ósáttir við það.“ Í 10. bekknum höfðu nemendur meiri áhyggjur af stöðu sinni innan skólans. Einn nemandi í bekknum sagði: „ég myndi ekki mæla með þessu úrræði fyrir aðra nemendur af því að þú verður einangraður og vilt síður mæta.“ Stúlka í bekknum telur að það „hefði verið betra félagslega séð að vera í fagkerfi“ og önnur stúlka bætir við: „Mér fannst ég einangrast svolítið og hafði þar af leiðandi minni samskipti við vini.“

Það var greinilega munur á viðhorfum nemenda í 9. bekknum og 10. bekknum til félagslegrar stöðu sinnar og athyglisvert að velta fyrir sér ástæðum þessa. Innan beggja námsversbekkjana komu upp erfið samskipti milli nemenda og kennarar, námsráðgjafar og stjórnendur í skólanum unnu að úrlausn þeirra mála þegar þau komu upp. Í 9. bekknum voru vel skilgreind teymi sem héldu utan um málefni einstakra nemenda þar sem starfmaður skóla, foreldri og fulltrúi frá félagsþjónustu eða BUGL réðu ráðum sínum. Slík teymi voru ekki til staðar í 10. bekknum og þar virðast samskipti foreldra og skóla hafa verið lausari í reipunum. Kennari í bekknum bendir á að „það hefði mátt vera betra samband við heimilin.“ Það má velta því fyrir sér hvort þessi þáttur skipti máli til að styðja við félagslega stöðu nemenda. Einnig er ljóst að nemendur fengu enga formlega þjálfun í félagsfærni en það er einn af þeim þáttum sem skólinn hafði vonast til að utanaðkomandi sérfræðingar gætu sinnt. Á móti þessu vegur að kennarar bekkjana voru mjög duglegir að leyfa nemendum að ræða málin og hjálpa þeim að finna lausnir á vandamálum sem upp komu.

Námsárangur nemenda

Nemendur, foreldrar og kennarar voru sammála um að í námsversbakkjunum fengu nemendur meiri athygli og tíma hjá kennurum heldur en þeir hefðu fengið úti í almennum bekkjum og að þetta hafi skilað sér í flestum tilvikum í betri ástundun og námsárangri. Einn nemandi í 10. bekknum fékk tvær viðurkenningar við útskrift 10. bekkjar fyrir framfarir í námi og góðan árangur í stærðfræði. Foreldrar staðfestu að börnin þeirra hefðu fengið meiri aðstoð við námið í litla bekknum en áður hafði verið og að það skilaði sér í betri árangri. Nemendurnir sjálfir kunnu vel að meta þá athygli og aðstoð sem þeir fengu frá kennurum. Nemandi í 10. bekk sagði: „Ég er með athyglisbrest og á mjög erfitt með að einbeita mér í stórum hóp, þannig að þessi hópur hentaði mér mjög vel. Ég fékk betri einkunnir og einbeitti mér betur.“ Nemendur í 9. bekknum sögðu í svipuðum dúr: „Það er jákvætt að geta lært aðeins betur. Það er farið hægar og betur yfir námsefnið“ og „ég hef séð mjög miklar framfarir síðan í 8. bekk. Það er gaman og það er þægilegt þegar eru svona fáir, þá er betra að einbeita sér.“

Fimm af nemendum í 9. bekkjar hópnum hækkuðu meðaleinkunnir sínar milli 8. og 9. bekkjar en hjá tveimur lækkaði meðaleinkunnin milli ára. Báðir þessir nemendur glíma við umtalsverðar áskoranir umfram ADHD greininguna. Þeir nemendur í 9. bekknum sem náðu að hækka meðaleinkunn sína glímdu líka við ýmiss konar vandamál til viðbótar við ADHD þannig að þarna er ekki skýrt mynstur sem gæti skýrt muninn milli nemenda.

Í 10. bekknum náðu 3 nemendur að hækka meðaleinkunn sína frá 9. bekk, einn stóð í stað en hjá 3 nemendum lækkaði meðaleinkunnin. Þarna var mjög skýr kynjamunur því stelpurnar hækkuðu sig en hjá strákonum lækkaði meðaleinkunnin.

Þrátt fyrir það að tölurnar sýni ekki skýrar framfarir í námi hjá öllum nemendum sem tóku þátt í námsversbakkjunum þá er óhætt að segja að á heildina litið hafi verkefnið komið nemendum til góða í náminu. Þeir nemendur sem náðu ekki að bæta námsárangur sinn voru allir líklegir til að eiga í erfiðleikum með mætingar, ástundun og nám í upphafi vetrar og það er óhætt að segja að það hafi

verið sigur að halda þeim í skólanum í þokkalega jákvæðum starfsanda allt skólaárið. Ánægja foreldra með árangurinn styður þetta.

Agi og umgengni í námsversbakkjunum

Það reyndist kennurum beggja námsversbakkjanna talsverð áskorun að halda uppi aga og virkja nemendur í vinnu. Í 9. bekknum var haustið mjög erfitt að þessu leyti en upp úr áramótum voru nemendur jákvæðari, rólegri og tóku betur verkstjórn. Einn kennari benti á að það sem hefði betur mátt fara í bekknum var „meiri virkni til náms“ og umsjónarkennarinn útskýrði: „Stundum þurfti mikla þolinmæði og talsverða útsjónarsemi til þess að ná upp vinnumóral í tímunum.“ Þessi mál voru mikið rædd á reglulegum fundum kennaranna þar sem þeir gáfu hverjir öðrum góð ráð og samræmdu aðgerðir. Þessir fundir og vilji kennaranna til að láta hlutina þróast í rétta átt skiluðu því að kennararnir náðu smám saman betri tókum á hópnum og nemendur fóru að sinna námi sínu betur. Eins og kom fram hér að framan kunnu nemendur mjög vel að meta þessa þróun og að finna að þeir höfðu vald á því sem þeir voru að gera í skólanum.

Í 10. bekknum fór skólaárið nokkuð betur af stað en eftir því sem leið á veturinn fór meira að bera á því að kennurum reyndist erfitt að halda nemendum að verki. Kennarahópurinn í 10. bekknum var ekki kallaður saman á skipulega samráðsfundi eins og gert hafði verið fyrir kennarana í 9. bekknum. Ástæðuna fyrir þessu er erfitt að skýra en þetta virðist hafa orðið dálítið útundan af því að bekkurinn hafði farið mjög vel af stað og lítið að ræða framan af. Afleiðing af þessu virðist hafa orðið að þau agamál sem upp komu í 10. bekkjar hópnum fengu ekki jafn skýra lausn og urðu meira viðloðandi. Það var þó misjafnt milli kennara og daga hversu vel gekk í hópnum. Dönskukennarinn sagði til dæmis að það hefði gengið mjög vel allan veturinn „að ná til nemenda og vinna með þeim og fá þau til að vinna.“ Kennari sem tók við bekknum um áramót lýsti því ágætlega hvernig hann upplifði agaleysi í hópnum og hvaða ráðum hann beitti til að ná til hópsins og virkja þau í námi: „Það tók tíma að fá þá til að skilja að ég ætlaðist til þess að þeir gerðu ákveðna hluti. Það náðist hjá flestum eftir mikla þolinmæði og miklar umræður um mikilvægi þess að það skipti máli að læra, það skipti máli að fylgjast með án þess að trufla... Þar sem ég tók við um áramót fannst mér ég þurfa að eyða miklum tíma í að „ná þeim niður.“ Þá meina ég að fá þá til að fara eftir settum reglum, fá þá til að átta sig á mínu hlutverki og sínu hlutverki.“ Umsjónarkennarinn bendir samt á að bekkurinn hafi þróast í rétta átt hvað varðar agamálin eins og margt annað: „Aginn hefði mátt vera meiri frá upphafi. Þeim var gefinn of laus taumur strax í byrjun. En þessir nemendur hafa þroskast eins og aðrir á þessum aldri og flestir orðið auðveldari í umgengni þegar líða tók á veturinn.“

Báðir bekkirnir sóttu langflestar kennslustundir í heimastofur sínar, litlar skólastofur sem hóparnir höfðu talsvert frelsi til að innrétta og ganga um. Í stofunum voru tölvur, sófar og fleiri þægindi sem ekki eru til staðar í almennum kennslustofum í Garðaskóla. En umgengni um þessar stofur var slæm í báðum bekkjunum og þetta var atriði sem kennarar voru ekki sáttir við að næðist ekki að laga. Einn kennari í 10. bekknum sagði: „Umgengni var oft slæm og ekki nógu vel hugsað um námsefni og námsgögn. Kennarinn í 9. bekknum sagði: „Það var erfitt að þurfa stundum að skilja nemendur eina eftir í stofunni þar sem umgengni flestra var mjög ábótavant. Það var allt of oft rusl á víð og dreif um stofuna og greinilegt að einhver furðulegur „leikur“ hafði verið í gangi. Eflaust hefði mátt vinna betur með umgengnisþáttinn og umbuna hópnum á einhvern hátt fyrir bætta umgengni.“

Það kom nokkrum sinnum til tals í kennarahópnum að setja upp umbunakerfi til að reyna að ná fram ákveðnum úrbótum í hópnum. En það er ekki mikil hefð fyrir slíkum kerfum í Garðaskóla og það er kannski megin ástæðan fyrir því að lítið varð úr þessu. Kennari sem kenndi 10. bekkjar hópnum í fagstofunni sinni en ekki heimastofu nemendanna tekur fram að honum hafi fundist það „mikill kostur

að fá hópinn í mína stofu. Þá komu krakkarnir inn í ákveðnar aðstæður og þurftu að laga sig að þeim... Mér fannst eins og þeim liði vel með að hafa ákveðnar reglur sem alltaf má beygja út af ef sérstök ástæða er til. Krakkarnir vissu alltaf að hverju þeir gengu.“ Þessi ábending hefði ef til vill getað hjálpað hinum kennurunum að bæta umgengni og hegðun í stofunum ef hún hefði komið fram á fundi kennaranna fyrr um veturinn en úr því varð ekki.

Ábendingar foreldra varðandi verkefnið

Til viðbótar þeim ummælum frá foreldrum sem áður hafa komið fram nefndu sumir þeirra að lítil samskipti hefðu verið innan foreldrahópsins og að þetta hefði mátt vera í betra lagi. Þar sem samskipti milli nemenda í hópunum voru ekki alltaf góð hefði ef til vill verið viðeigandi að foreldrar hefðu komið skýrar að málum til að efla félagslíf innan hópanna. Einnig settu foreldrar fram óskir um stofnun félags foreldrar með ADHD við skólann.

Stöku foreldri kallaði eftir meiri samskiptum við kennara . Þetta er í mótsögn við þá reynslu kennara að þeir fengu litla svörun frá foreldrum við tölvupóstum og fundarboðum.

Ábendingar kennara varðandi verkefnið

Í lok skólaársins voru starfsmennirnir 11 sem komu mest að starfi námsversbekkja almennt ánægðir með hvernig til hafði tekist. Þar sem kennarar höfðu misjafnt viðhorf til verkefnisins í upphafi þess var ekki við öðru að búast en að reynsla þeirra yrði með ýmsu móti. Tveir af starfsmönnum sögðust ekki vilja vinna með sambærilegum hópum aftur og annar þeirra útskýrir: „Mér fannst ég ekki hafa neina stjórn á verkefninu. Þeir sem taka þátt í svona kennslu verða held ég að hafa einhverja stjórn og vita hvað er að gerast með nemendur.“ Aðrir starfsmenn sögðust gjarnan vilja gera það: „Þó svo að svona hópur sé óskaplega krefjandi og skilji mann stundum eftir eins og sprungna blöðru þá er þetta um leið oft gefandi og þakklátt verkefni, bæði af hálfu nemenda og foreldra. Svo er þetta líka oft bara skemmtileg áskorun!“

Það var misjafnt hvort kennararnir upplifðu að þeir hefðu fengið nægilega fræðslu og stuðning í verkefninu. Nokkrir kennarar benda á að það hefði verið þörf á fleiri samráðsfundum kennara til að bera saman bækur sínar og að þá fannst sig vanta skýrari upplýsingar um greiningar og sérþarfir einstakra nemenda. Kennarar taka líka fram að námskeið sem haldið var í skólanum að hausti hafi verið hjálplegt þóttu sumir kennarar hafi líka kallað eftir að komast á fleiri námskeið um kennslu nemenda með ADHD. Kennarar töldu að þeir samráðsfundir sem haldnir voru hafi verið mjög hjálplegir og að það hafi verið góður stuðningur frá stjórnendum skólans í málefnum ákveðinna nemenda.

NIÐURLAG

Vorið 2011 var staðan sú í Garðaskóla að stjórnendur gátu ekki lofað foreldrum og nemendum framhaldi á verkefninu. Við skilgreiningu á nýtingu tímamagns úr sérkennslukvóta skólans hefur þjónusta við nemendur með þroskahömlun orðið að vera í forgangi og þá var ekki nægilegt svigrúm eftir til að halda úti námsversbekk. Þeir nemendur sem voru í 9. bekk og foreldrar þeirra höfðu ítrekað kallað eftir skýrum svörum varðandi 10. bekkinn næsta vetur og voru greinilega vonsviknir með þessa niðurstöðu. Námsráðgjafar skólans heyrðu í viðtölum við nemendur að sumir þeirra voru verulega kvíðnir fyrir næsta vetri. Það eru stjórnendum skólans líka vonbrigði að geta ekki haldið verkefninu

áfram því það hefur verið ómetanlegt að finna hvernig hægt var að fá þennan ákveðna hóp nemenda til jákvæðs samstarfs í skólanum.

Stjórnunarteymi verkefnisins ákvað að hausti 2010 að nýta það fjármagn sem við höfðum til verkefnisins í kennslu og vinnu innan skólans. Það er ljóst að starfsmenn kalla eftir meiri endurmenntun sér til handa og ráðgjöf til að leiðbeina nemendum sjálfum um úrræði sem þeir geta nýtt sér til að auka vellíðan sína og félagsfærni og bæta námstækni. Það er ánægjulegt að Garðabær hefur fengið styrk til að sinna þessum þáttum t.d. með því að halda félagsfærni- og sjálfstyrkingarnámskeið fyrir börn með ADHD.

Síðastliðinn vetur hafa þeir aðilar sem vinna að greiningum og þjónustu fyrir nemendur með ADHD ítrekað bent á nauðsyn þess að veita þessum nemendum góð úrræði í skólunum þannig að þeir nái að nýta hæfileika sína og uppskera framgang í námi. Í Fréttablaðinu Þriðjudaginn 8. mars 2011 birtist lítil frétt þar sem fimm geðlæknar á BUGL lýsa yfir áhyggjum sínum af málefnum barna og unglunga með ADHD. Læknunum sýnist skólar hafa dregið úr þjónustu við þessi börn undanfarin ár og haft er eftir Guðrúnu B. Guðmundsdóttur, geðlækni: „Börnin passa ekkert inn í hið hefðbundna form skólakerfanna. Það væri óskandi að það væru fleiri úrræði og meiri möguleikar á því að setja börnin í minni hópa.“ Ýr Sigurðardóttir barnalæknir á Greiningar- og ráðgjafarstöð ríkisins (GRR) benti í erindi vorið 2011 á að börn og unglingar með ADHD væru líklegir til að komast ekki að í greiningarkerfinu á Íslandi og fá þar með ekki ráðgjöf og leiðbeiningar eins og þörf er á. Þetta bitnar á viðkomandi einstaklingum og veldur foreldrum og starfsfólki skóla áhyggjum vegna úrræðaleysis sem skapast í kjölfarið.³ Það er ljóst að þörf er á átaki á öllum vígstöðvum og Ýr bendir réttilega á að það er ekkert að gera annað en að bretta upp ermarnar og gera betur á morgun heldur en í gær.

Hér í Garðaskóla erum við óþreyjufull yfir því að þurfa að bíða eftir greiningum fyrir nemendur til að fá peningana sem nauðsynlegir eru til að skapa góð úrræði. Hjá okkur er frábært starfsfólk sem kann til verka og þekkir einkenni nemenda með ADHD þótt þeir séu ekki komnir með endanlega greiningu. Við höfum byggt upp reynslu og getum skipulagt margs konar úrræði sem nýtast þessum nemendum vel hér í skólanum en þetta byggir á kennslutímamagni sem skólinn hefur ekki yfir að ráða um þessar mundir.

Garðaskóli, 30. júní 2011

Brynhildur Sigurðardóttir, aðstoðarskólalastjóri Garðaskóla

³ Ýr Sigurðardóttir. (2011). *Næstum því normal. Erindi á vorráðstefnu GRR.*

<http://www.greining.is/media/glaerur-fra-vorradstefnu-2011/Yr-Sigurdard-%5BCompatibility-Mode%5D.pdf>. Sótt á vefinn 01.07.2011.

VIÐHENGI 1.

MATSBLAÐ STARFSMANNA

Spurningalistar voru lagðir fyrir starfsmenn og þeir beðnir um að svara skriflega.

Í vetur hafa 2 bekkir í Garðaskóla (9.KS og 10.GS) verið hluti af tilraunaverkefni um að koma betur til móts við þarfir nemenda með ADHD greiningar og margþættan vanda með því að kenna þeim að miklu leyti í litlum bekk.

Markmið verkefnisins er að koma til móts við náms- og félagslegar þarfir nemenda með ADHD með því að:

- hámarka skólasókn nemenda og lágmarka áhættuhegðun.
- tryggja samfellu í námi nemenda.
- búa nemendum öruggt athvarf í skólanum.
- auka við og flétta þjónustu sérfræðiaðila s.s. unglingaráðgjafa, iðjuþjálfra, sálfræðinga og félagsráðgjafa inn í stundaskrá nemenda.

Nafn: _____

1. Hvað hefur gengið vel í litla hópnum í vetur?
2. Hvað hefði mátt ganga betur í litla hópnum í vetur?
3. Hverjir eru að þínu mati kostir litla hópsins fyrir nemendur? (til dæmis varðandi nám, líðan og mætingar)
4. Hverjir eru að þínu mati gallar litla hópsins fyrir nemendur? (til dæmis varðandi nám, líðan og mætingar)
5. Hvernig hefur þér gengið að vinna með hóp af þessu tagi?
6. Myndir þú vilja taka þátt í svona kennslu/vinnu aftur? Af hverju? Af hverju ekki?
7. Hefur þú fengið fræðslu og stuðning eins og þú þurftir í þessu verkefni í vetur? Ef ekki, hvað vantaði?
8. Annað?

VIÐHENGI 2.

SPURNINGAR FYRIR FORRÁÐAMENN NEMENDA Í NÁMSVERSBEEKKJUNUM

Símaviðtöl – Deildarstjórar árganga hringdu í foreldra allra nemenda í námsversbekkjunum og skrifuðu niður svör foreldra. Ef tveir foreldrar voru á heimilinu var aðeins talað við annað foreldrið, móður í öllum tilfellum, vegna þess að foreldrunum sjálfum fannst ekki ástæða til að báðir aðilar svöruðu spurningunum.

Markmið:

- hámarka skólasókn nemenda og lágmarka áhættuhegðun.
- tryggja samfellu í námi nemenda.
- búa nemendum öruggt athvarf í skólanum.
- auka við og flétta þjónustu sérfræðiaðila s.s. unglingaráðgjafa, iðjuþjálfra, sálfræðinga og félagsráðgjafa inn í stundaskrá nemenda.

Eins og við ákváðum í sameiningu þá fékk barnið þitt vist í litlum bekk í vetur þar sem sérstaklega var komið til móts við náms- og félagslegar þarfir hóps nemenda.

Vegna þróunarstyrks sem við fengum þurfum við að afla upplýsinga hjá forráðamönnum.

1. Hvernig finnst þér hafa gengið hjá barninu þínu í litla hópnum í vetur?
2. Hefurðu séð breytingar á skólasókn barnsins í vetur?
3. Hegðun og líðan í vetur?
4. Hefur viðhorf til skólans breyst?
5. Finnst þér að e-ð hefði betur mátt fara?

VIÐHENGI 3.

SPURNINGAR FYRIR NEMENDUR Í NÁMSVERSBEKKJUNUM

Spurningalistar voru lagðir fyrir nemendur og þeir beðnir um að svara skriflega. Í kjölfarið fóru þeir í viðtöl til náms- og starfsráðgjafa og útskýrðu þar betur svörin sín.

Spurningalisti fyrir nemendur sem hafa verið í fámennum/litlum bekkjarhópi nemenda í 9.og 10.bekk skólaárið 2010-2011. Spurningarnar eru liður í því að meta árangur og upplifun nemenda af því að tilheyra hópnum í vetur.

1. Hvernig hefur þér gengið í litla hópnum í vetur?
2. Eru mætingar þínar í skólann betri eða verri en þær voru áður?
3. Hefur þér fundist auðveldara í vetur að mæta í skólann á morgnana heldur en það var þegar þú varst í stórum bekk/hópakerfi?
4. Hvernig hefur þér liðið í vetur? Útskýrið.
5. Hefur það haft áhrif á gengi þitt í náminu að vera í litla hópnum í vetur? Útskýrið.
6. Hefur hegðun þín í skólanum breyst? Ef svarið er já þá útskýrið.
7. Hvað hefði getað verið betra í litla hópnum í vetur?
8. Hvað hefur gengið vel?
9. Myndirðu mæla með litlum hópi fyrir aðra ? Útskýrið.
10. Ertu sáttur við félagslega stöðu þína eftir veturinn (samskipti, vini, félagslíf)?